

බදුල්ල වෙන්කලාඩ් මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - 2022

බදුල්ල වෙන්කලාඩ් මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුයැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

ණය ගිවිසුම් අනුව, ප්‍රවාහන හා මහා මාර්ග අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය වන අතර මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය වේ.

පේරාදෙණිය-බදුල්ල -වෙන්කලාඩ් මාර්ගය, බදුල්ල සිට වෙන්කලාඩ් දක්වා කි.මී.147 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමෙන් උච්ච පළාත සහ මධ්‍යම පළාත සමඟ නැගෙනහිර පළාතේ සම්බන්ධතාව වැඩිදියුණු කිරීම මඟින් කලාපයේ ප්‍රවාහනය වැඩිදියුණු කිරීම සහ කලාපයේ ආර්ථික කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ.

ණය ගිවිසුම් අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තු ගත මුළු පිරිවැය රු.මිලියන 18,200 කට සමාන එ.ජ.ඩො. මිලියන 140 ක් වූ අතර ඉන් රු.මිලියන 7,800 කට සමාන එ.ජ.ඩො. මිලියන 60 ක් මූල්‍යනය කිරීමට ජාත්‍යන්තර සංවර්ධනය සඳහා ඔපෙක් අරමුදල සහ රු.මි.7,800 කට සමාන එ.ජ.ඩො. මිලියන 60 ක් මූල්‍යනය කිරීමට සංවර්ධනය සඳහා සෞදි අරමුදල විසින් එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි එ.ජ.ඩො. මිලියන 20 ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මූල්‍යණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ව්‍යාපෘතිය 2017 ජනවාරි 12 දින එහි කටයුතු ආරම්භ කර 2021 ජූනි 30 වන විට අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණි. කෙසේ වෙතත් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අවසන් කිරීමේ දිනය 2025 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 තත්වගණනය කල මතය

මාගේ වාර්තාවේ තත්වගණනය කල මතය සඳහා පදනම යන කොටසේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මුදල් ප්‍රවාහයන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම් කරන ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 තත්වගණනය කල මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තව දුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කල මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

අංකය	ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු/විගණන නිරීක්ෂණය	වටිනාකම රු.මිලියන	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා ඇති OFID අරමුදලේ සහ SFD අරමුදලේ ණය ශේෂය ණය සැපයීමේ නියෝජිතායතනයේ වාර්තා නොමැති වීම හේතුවෙන් විගණනයේදී තහවුරු කළ නොහැකි විය.	6,905.83 (OFID) 6,347.42 (SFD)	විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ණය දීමේ නියෝජිතායතනයෙන් ණය ශේෂයෙන් තහවුරු කිරීම් නිවුණි. කෙසේ වෙතත්, විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එවන ලද වියපැහැදීම් ශේෂයන් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබුණි.	ණය සැපයුම්කරුගෙන් තහවුරුකිරීම් ලබාගත යුතුය.

(ආ)	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පොලී අය කිරීම් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, විදේශ ණය ශේෂය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කෙරිගෙන යන වැඩ ශේෂය එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	371.20	ණය ආපසු ගෙවීමට අදාළ පොලී ගාස්තු ලබා දී ඇති ණය ගිවිසුමේ සංරචකයක් ලෙස දක්වා නොමැති අතර මෙය භාණ්ඩාගාරය විසින් දරනු ලැබේ. මෙම මූල්‍ය ගාස්තුව ව්‍යාපෘති වැය විෂයට අය නොකර මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ගෙවනු ලැබේ.	පොලී ගාස්තු ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය - 04 හි 18 වගන්තියට අනුව, වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම, ඉදිකිරීම හෝ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සෘජුවම දරන ලද ණය ගැනීමේ පිරිවැය එම වත්කම්වල පිරිවැයේ කොටසක් ලෙස ප්‍රාග්ධනික කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යාපෘතිය 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මා.සං.අ. ණයට අදාළ ණය ගැනීමේ පිරිවැය ප්‍රාග්ධනික කර නොතිබුණි.	2.54	එම ණය මුදල මා.සං.අ. විසින් ලබාගත් ණයක් මිස ව්‍යාපෘතිය මගින් ලබා ගත් ණයක් නොවන බැවින් ව්‍යාපෘතිය විසින් එම ණය මුදල හිමිකම් යටතේ වාර්තා කර ඇත. එබැවින්, පොලී සහ ප්‍රාග්ධන ආපසු ගෙවීම් ඔවුන්ගේ පාර්ශවයේ සටහන් වේ. කෙසේ වෙතත්, වත්කම RDA වෙත මාරු කළ පසු ණය ගැනීමේ පිරිවැය වත්කමට ප්‍රාග්ධනික කරනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ)	ඉඩම් කැබලි 05 කට අදාළ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම් සම්බන්ධ වන්දි මුදල් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි. එම නිසා එම වටිනාකමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වගකීම් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	0.80	ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගෙන් තක්සේරු වාර්තා ලැබුණු පසු 17 වන වගකීන් ප්‍රකාරව වන්දි ගෙවීම සඳහා ඉඩම් හිමියාගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීම සිදු කරනු ලැබේ. එවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් සහතික කරන ලද වන්දි ගෙවීමේ වවුචර්පත් ගෙවීම සඳහා ව්‍යාපෘති කාර්යාලයට එවනු ලැබේ. මෙම ඉඩම් කැබලි 05 ට අදාළ තක්සේරු වාර්තා 2022.12.31 දිනට පෙර ලැබී තිබුණද, ඊට අදාළ සහතික කළ වවුචර් 2023 ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවල ව්‍යාපෘති කාර්යාලයට ලැබී තිබුණි. එම නිසා, ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු වන්දි මුදල් ගෙවන බැවින් එය 2022 වර්ෂයේ වාර්තාකර නොමැත.	. ගෙවිය යුතු වන්දිය වගකීමක් ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතුය
(ඉ)	ඉඩම් කැබලි 780 ක් සඳහා ප්‍රමාද වූ පොලිය සහ ඉඩම් කැබලි 3339 ක් සඳහා වන්දි මුදල් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු වුවද, ඒ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන කර	15.96	ඉඩම් අංශය විසින් සපයනු ලබන තොරතුරු ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගෙන් ලබාගන්නා සහතික කර නොමැති ඇස්තමේන්තුවක් වන අතර ව්‍යාපෘති කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන සැපයිය යුතුය.

නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ වගකීම් එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

මෙම වඩුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් නිසි පරිදි සහතික කර නොමැති බැවින් එම වටිනාකම සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම්ගතකර නොතිබුණි.

2.2 නොසැසඳූ ශේෂයන්

මූල්‍ය අනුව රු.මිලියන	ප්‍රකාශන වටිනාකම රු.මිලියන	අදාළ අනුව රු.මිලියන	වාර්තා වටිනාකම	අදාළ අනුව විස්තරය	වාර්තා වටිනාකම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
496.52	496.58			ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණ ඒකකයේ අංශය ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛන.		ඉඩම් අංශය විසින් ගබඩාවක් පවත්වාගෙන යයි. කෙසේ වෙතත්, පොදු ගබඩාවක් යාමේ ඉදිරියේදී ක්‍රියාත්මක කෙරේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශේෂයන් මූලාශ්‍ර සමඟ සැසඳිය යුතුය.

2.3 නීති රීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීම

නීති රීති සහ රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම / විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
2019 මාර්තු 05 දිනැති කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛ අංක 01/2019.	ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් කමිටුව අවම වශයෙන් මාස දෙකකට වරක් රැස්විය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.	සමාජ දුරස්ථතාවය ඉවත් කිරීම සහ සාමාන්‍ය තත්ත්වයට පත් කිරීම නිවේදනය කිරීමත් සමඟ ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කළ පසු, ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටුව ක්‍රියාත්මක වේ.	වක්‍රලේඛ උපදෙස් පිළිපැදිය යුතුය.

9.3 වගන්තිය

3. භෞතික කාර්යය සාධනය

3.1 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වල භෞතික ප්‍රගතිය

(i) මාර්ග පුනරුත්ථාපනය

සංරචකය	ක්‍රියාකාරකම්	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට		ප්‍රමාදය / විගණන නිරීක්ෂණය	විගණන ප්‍රමාද වීමට හේතුව
		අපේක්ෂිත භෞතික කාර්යය සාධනය (%)	ලබාගත් කාර්යය සාධනය (%)		
මාර්ග පුනරුත්ථාපනය	ලුණුගල බිබිලේ මාර්ගය	100	60	එකඟ වූ කාල පරාසය තුළ කොන්ත්‍රාත්තුව සම්පූර්ණ කිරීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් 2021 ජුනි 29 දින කොන්ත්‍රාත්තුව අත්හැර දමා තිබුණි.	කොන්ත්‍රාත්කරුගේ දුර්වල ක්‍රියාකාරිත්වය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ව්‍යාපෘතියේ මන්දගාමී ප්‍රගතියට හේතුව කඳුකර භූමි සහිත මාර්ග කොටසේ දුෂ්කර කැනීම් කටයුතු නිසා සේවා යෝජක විසින් සේවය අවසන් කිරීම සිදු නොකරන ලදී. පාස්කු ප්‍රභාරයෙන් පසු කොන්ත්‍රාත්කරුට පිරිවැය ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම බරපතල ගැටලුවක් විය.

විගණකගේ නිර්දේශය

කොන්ත්‍රාත්තුවේ කොන්දේසි වලට අනුකූල විය යුතුයි.

(ii) ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම

සංරචකය	ක්‍රියාකාරකම්	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට		ප්‍රමාදය / විගණන නිරීක්ෂණය	ප්‍රමාද වීමට හේතුව
		අපේක්ෂිත භෞතික කාර්යය සාධනය	අපේක්ෂිත භෞතික කාර්යය සාධනය		
ඉඩම් අත්පත්කර ගැනීම	අයිතිය ලියාපදිංචි කිරීම	5424	133	ව්‍යාපෘතිය මගින් ඉඩම් කට්ටි 5,424 ක් අත්පත් කරගෙන තිබුණි. ඉඩම් කට්ටි 2,085 ක් සඳහා වන්දි මුදල් ලෙස රු. මිලියන 496.58 ක් සහ ඉඩම් කට්ටි 326 ක් සඳහා ප්‍රමාද වූ පොලී ලෙස රු. මිලියන 10.9 ක් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවා තිබුණි.	ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ අකාර්යක්ෂමතාව සහ අරමුදල් නොමැතිකම.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ඉඩම් ලියාපදිංචිය සිදු කරනු ලැබුවේ වන්දි සහ පොලී ගාස්තු ගෙවීමෙන් පසු සම්පූර්ණ කරන ලද කැබලි සඳහා පමණක් වන අතර පසුව 44 වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලදී.

විගණකගේ නිර්දේශය

අමතර වියදම් වළක්වා ගැනීම සඳහා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සම්පූර්ණ කිරීමට උපරිම උත්සාහයක් ගත යුතුය.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

අංකය	විගණක නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	<p>ලුණුගල සිට බිබිල දක්වා මහා මාර්ගය (OFID - 03 කොටස) පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව රු.මිලියන 2,006.43 ක වටිනාකමකට 2017 ජුනි 12 දින ප්‍රදානය කරන ලදී. ගිවිසුම් කාලය මාස 30 කි. මූලික ඉදිකිරීම් අවසන් දිනය 2020 ජනවාරි 25 වන අතර එය 2021 ජුනි 19 දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී. දුර්වල කාර්ය සාධනය සහ එකඟ වූ කාලය තුළ කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කිරීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් කොන්ත්‍රාත්තුව 2021 ජුනි 29 දින අවසන් කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.</p>			
(i)	<p>කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් සපයන ලද කාර්ය සාධන ඇපකරය 2022 ජූලි 31 දිනෙන් කල් ඉකුත් වී තිබුණි. නමුත්, කාර්ය සාධන ඇපකරය කල් ඉකුත් වීමට පෙර සේවයෝජක කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කිරීමට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ගිවිසුම් කඩකිරීම නිසා කාර්ය සාධන ඇපකරයෙන් අයකිරීමේ අවස්ථාව කොන්ත්‍රාත්තුවේ සේවයෝජකයා ලෙස මා.සං.අ. ට අහිමි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මන්දගාමී ප්‍රගතියට හේතුව කඳුකර භූමි සහිත මාර්ග කොටසේ දුෂ්කර කැණීම් කටයුතු සිදුකිරීමට සිදුවීම නිසා සේවයෝජකයා විසින් සේවය අවසන් කිරීම නිකුත් නොකරණ ලදී. පාස්කු ප්‍රභාරයෙන් පසු කොන්ත්‍රාත්කරුට පිපිරුම් ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම බරපතල ගැටලුවක් විය. එවිට සේවයෝජකයා කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ එකඟතාවයෙන් ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමට උත්සාහ කළ අතර කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවූ අත්තිකාරම් ගෙවීම ආපසු ලබා ගැනීමෙන් පසු කොන්ත්‍රාත්කරුගේ කැමැත්ත ඇතිව අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවයෙන් කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කිරීමට (Mutual Termination) නිර්දේශ කරන ලදී.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්තුවේ කොන්දේසි වලට අනුකූල විය යුතුයි.</p>	
(ii)	<p>මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ නීතියේ 2022 අගෝස්තු 05 දිනැති අංක RDA/LD/BCRIP ලිපියට අනුව, භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 60 ක ප්‍රතිශතයක්ව තිබියදී 2021 ජුනි 29</p>	<p>අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවයෙන් ගිවිසුම අවසන් කිරීමට මේ සඳහා පත් කරන ලද කමිටුව නිර්දේශ කරන ලදී. එබැවින් අන්‍යෝන්‍ය</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්තුවේ කොන්දේසි වලට අනුකූල විය යුතුය.</p>	

දින වනවිට කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, මා.සං.අ. විසින් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් සපයන ලද කාර්ය සාධන ඇපකරයේ කල් ඉකුත්වීමෙන් වසරකට පසු 2022 අගෝස්තු 04 දිනැති ලිපිය මගින් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ සහ සේවයෝජකයාගේ අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවයෙන් යුතුව කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ මතය විමසා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

එකඟතාවයෙන් දෙපාර්ශවයම ගිවිසුම් අවසන් කිරීමට එකඟ විය. එම නිසා කාර්ය සාධන ඇපකරය මගින් හිමිකම් පෑමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැත.

(iii) පවතින කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය අවසන් කිරීමට පෙර කොන්ත්‍රාත් පැකේජය (OFID 03) කොන්ත්‍රාත් පැකේජ දෙකකට බෙදා නැවත ලංසු තැබීමට මා.සං.අ. විසින් කටයුතු කර තිබූ අතර එම කොන්ත්‍රාත්තුව 2022 දෙසැම්බර් 01 දින නැවත ප්‍රදානය කර තිබුණි. එවැනි නව ගිවිසුම්වලට එළඹීමේ නීතිමය පදනම විගණනයට හෙළිදරව් නොකෙරුණි. තවද, පවතින කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කර නොමැති බැවින් පෙර කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ අවදානමක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

මතභේදාත්මක කරුණු කිසිවක් නොමැති නිසා අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවයෙන් ගිවිසුම අවසන් කිරීමට (Mutual Termination) දෙපාර්ශවයම සඳහා වශයෙන් කටයුතු කරයි. එබැවින් පෙර කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමේ අවදානමක් නොමැත. කොන්ත්‍රාත්තුවේ ආරම්භක දිනය 2022 දෙසැම්බර් 01 දින වූ අතර ණය ප්‍රදානකරුගේ එකඟතාවයෙන් සහ පාලක මණ්ඩලයේ අනුමැතියෙන් 2022 නොවැම්බර් මාසයේදී කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කරන ලදී.

කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසි වලට අනුගත විය යුතුය.

(iv) නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ 2022 නොවැම්බර් 17 දිනැති ලිපියට අනුව, මා.සං.අ. කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු නමුත් ඒ අනුව ක්‍රියා කිරීමට මා.සං.අ. අපොහොසත් වී තිබූ අතර 2023 අගෝස්තු 14 විගණන දිනය වන විටත් කොන්ත්‍රාත් අවසන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අවසන් කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රු. මිලියන 208.67 ක වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරම් මුදල නැවත අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිතතාවයක් පැවතුණි.

කොන්ත්‍රාත්කරු සමග අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවයෙන් කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කිරීම හොඳම විකල්පය වන අතර එමඟින් කාලය ගත වීම සහ අමතර නීති ගාස්තු මගහැර සියළුම අත්තිකාරම් මුදල් ආපසු අයකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

කොන්ත්‍රාත්තුවේ කොන්දේසි වලට අනුගත විය යුතුය.

(ආ) කොන්ත්‍රාත් සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් එකතු කිරීමේ අගය මත බදු සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු නිදහස් කිරීම් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එකතු කිරීමේ අගය මත බදු සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ගෙවීම හේතුවෙන් රු. මිලියන 680.99 කින් ව්‍යාපෘති පිරිවැය ඉහල ගොස් තිබුණි.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සිවිල් වැඩ කොන්ත්‍රාත්තුව සඳහා වැට් බදු නිදහස් කිරීම් ඉල්ලා තිබූ අතර ව්‍යාපෘතිය විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස වර්ගීකරණය කර නොතිබුණු බැවින් නිදහස් කිරීම් ලබා නොදෙන ලදී.

කොන්ත්‍රාත්තුවේ කොන්දේසි වලට අනුගත විය යුතුය.

3.3 උන උපයෝජන වත්කම්

අංකය	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	<p>ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර වසර 06 කට පසු සමස්ථ ප්‍රතිපාදනය වූ එ.ජ.ඩො. මිලියන 140 කට සමාන රු.මිලියන 18,200 කින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතිය විසින් රු.මිලියන 16,881.86 ක් පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි. එබැවින් සියයට 7.2 කට සමාන රු.මිලියන 1,318.14 ක මුදලක් 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් ඉතිරිව තිබුණි.</p>	<p>එ.ජ.ඩො. ට සාපේක්ෂව රුපියලේ අගය අවප්‍රමාණය වීම සහ ව්‍යාපෘති ඉතුරුම් ප්‍රධාන වශයෙන් ණය ඉතුරුම් වලට හේතු වී ඇත.</p>	<p>ව්‍යාපෘති අරමුදල් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කළ යුතුය.</p>
(ආ)	<p>සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 2,625 ක අරමුදල් වෙන්කර තිබුණු නමුත් ව්‍යාපෘතිය විසින් රු.මිලියන 1,163 ක් පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි. OFID 3 පැකේජයේ දුර්වල ප්‍රගතිය මෙම තත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන තිබුණි.</p>	<p>OFID 03 හි ඉතිරි වැඩ 2022 අප්‍රේල් සිට ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද, රට බංකොලොත් බව ප්‍රකාශ කිරීම නිසා ණය සැපයුම්කරුගේ එකඟතාවය 2022 ඔක්තෝබර් දක්වා ප්‍රමාද විය.</p>	<p>ව්‍යාපෘති අරමුදල් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කළ යුතුය.</p>